

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **ZČP Net, s.r.o.**, se sídlem Ed. Beneše 2439/70-2438/72, Plzeň, zastoupeného JUDr. Ivanem Cestrem, advokátem se sídlem Vyskočilova 1481/4, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 7. 2006, č. j. RR/2323/06, o povolení užívání stavby, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 4. 2008, č. j. 30 Ca 113/2007 - 88,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje (dále jen „žalovaný“) ze dne 18. 7. 2006, č. j. RR/2323/06. Tímto rozhodnutím bylo zrušeno rozhodnutí Městského úřadu Město Touškov, stavebního úřadu (dále jen „stavební úřad“), ze dne 5. 11. 2003, č. j. 1172/2003-Ma, jímž bylo povoleno užívání stavby „VTL plynovod a regulační stanice plynu“ v katastrálním území Chotíkov, a věc byla vrácena stavebnímu úřadu k novému projednání.

Stěžovatel označil za důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“). Konstatuje, že kolaudační rozhodnutí vydané stavebním úřadem bylo zrušeno na základě odvolání podaného osobou, jež je vlastníkem pozemku, přes který vede vysokotlaký plynovod. (*Pozn.: stěžovatel označuje v kasační stížnosti tohoto opomenutého účastníka, který podal odvolání, jako osobu zúčastněnou na řízení, což je nepřesné, neboť*

tato osoba v řízení před krajským soudem neuplatňovala práva osoby zúčastněné na řízení, ačkoli byla řádně vyzvána, a proto není osobou zúčastněnou na řízení ani v řízení před Nejvyšším správním soudem.) V dané věci jde podle stěžovatele o to, zda-li je možné podat odvolání proti kolaudačnímu rozhodnutí tzv. opomenutým účastníkem řízení poté, co kolaudační rozhodnutí již nabylo formální právní moci. Stěžovatel se domnívá, že podle výkladu § 78 odst. 1 písm. d) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), zastávaného žalovaným a krajským soudem by byl vlastník pozemku účastníkem kolaudačního řízení zásadně vždy. Věta „pokud jeho vlastnické právo může být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno“ by potom byla zbytečná. Rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, na která krajský soud odkazuje ve svém rozsudku, jsou podle stěžovatele v projednávané věci v podstatně neaplikovatelná, neboť žalobu nepodával opomenutý účastník, ale stěžovatel. Rovněž rozhodnutí Městského soudu v Praze, na které krajský soud poukázal, není možné aplikovat. V této věci totiž nejde o výklad ustanovení § 97 odst. 1 stavebního zákona, ale o ustanovení § 78 odst. 1 písm. d) téhož předpisu. Žalovaný ani krajský soud se podle stěžovatele vůbec nezabývali otázkou, zda vlastnické právo opomenutého účastníka mohlo být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno. Krajský soud pouze uvedl, že nepatrnou změnou trasy plynovodu mohou být vlastnická práva vlastníka pozemku přímo dotčena. Stěžovatel se domnívá, že právě toto je zásadní otázka, kterou se žalovaný ani krajský soud nezabývali. Její zodpovězení může určit, zda opomenutý účastník mohl být účastníkem kolaudačního řízení se všemi právy, a zejména, zda byl oprávněn proti kolaudačnímu rozhodnutí podat odvolání.

Dále podle stěžovatele z rozhodnutí žalovaného není jasné, v jakém rozsahu došlo ke změně trasy plynovodu, aby z této skutečnosti vyplývalo, že vlastnické právo opomenutého účastníka bylo přímo dotčeno, a aby toto zakládalo právo být účastníkem kolaudačního řízení. Žalovaný ani přesně necitoval výčet pozemků, které měly být uvedeny ve stavebním povolení, jelikož opomenul pozemek parc. č. 658/8, jehož vlastníkem je právě opomenutý účastník.

Žalovaný ve svém vyjádření k podané kasační stížnosti považuje za nutné obrátit posloupanost argumentů stěžovatele. Tedy nejprve se zabývat názorem, že odvolateli nenáleželo postavení účastníka řízení v kolaudačním řízení, a až v závislosti na zodpovězení této otázky posoudit jeho legitimaci k podání řádného opravného prostředku. Důvodem, pro který by měl být vlastník pozemku účastníkem kolaudačního řízení, je podle žalovaného změna trasy vysokotlakového plynovodu, byť pouze v nepatrné části. Vystala totiž pochybnost o tom, zda taková změna může zapříčinit dotčení vlastnických práv. Vlastník pozemku by proto měl mít možnost v rámci kolaudačního řízení uplatnit takové námitky, kterými by dotčení svých vlastnických práv prokazoval. Výkladem stěžovatele by se vlastník pozemku dostal do znevýhodněného postavení oproti stavebníkovi, což by bylo v rozporu s garancemi právního státu. V této souvislosti žalovaný poukazuje na náleží Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 2/99, který vyslovil, že vyloučení vlastníka pozemků, na kterých je realizována cizí stavba, z práva na soudní ochranu, považuje Ústavní soud za pochybení zákonodárce, které má ústavní rozměr. Žalovaný vycházel z jazykového výkladu ustanovení § 78 odst. 1 písm. d) stavebního zákona, kde je uvedeno „pokud vlastnické právo může být přímo dotčeno“, z čehož lze jedinečně dovodit, že již sama pochybnost o možnosti dotčení vlastnických práv

zakládá vlastníkovu pozemku právo být účastníkem kolaudačního řízení. Žalovaný tak v rámci podaného odvolání neposuzoval, zda právo vlastníka pozemku bylo či nebylo dotčeno, ale zda se tak mohlo stát, a zda mu tedy právo být účastníkem kolaudačního řízení mělo být přiznáno či nikoliv. Jelikož došlo ke změně trasy plynovodu oproti dokumentaci ověřené ve stavebním řízení, není pochyb, že k dotčení vlastnických práv mohlo dojít, a vlastník pozemku tedy musí mít možnost v řízení svá práva účinně hájit.

Žalovaný tak dle svého vyjádření nutně musel dojít i ke kladné odpovědi na druhou vznesenou otázku. V daném případě řádný opravný prostředek podal opomenutý účastník, jehož účastenství správní orgán předvídat měl a mohl. I opomenutý účastník je oprávněn podat odvolání a na takové odvolání musí správní orgán pohlížet jako na odvolání podané řádně a včas. Nelze souhlasit s tvrzením stěžovatele, že rozhodnutí nabylo formální právní moci. Právě naopak dle ustálené soudní praxe takové rozhodnutí formální právní moci nenabylo a lze jej napadnout řádným opravným prostředkem. Z výše uvedených důvodů žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Rozhodnutím ze dne 25. 9. 2002 stavební úřad povolil stavbu VTL plynovodu a regulační stanice plynu Chotíkov. Přípisem ze dne 7. 11. 2002 stavební úřad opravil chybu v psaní, která se vyskytla ve výroku stavebního povolení v označení pozemků. Dne 9. 9. 2003 vydal stavební úřad souhlas k zahájení zkušebního provozu této stavby před vydáním kolaudačního rozhodnutí. Rozhodnutí o povolení užívání stavby (kolaudační rozhodnutí) vydal stavební úřad dne 5. 11. 2003 a přípisem ze dne 15. 3. 2004 opět opravil chybu v psaní v části výroku obsahující identifikaci pozemků. Jako datum nabytí právní moci je na rozhodnutí vyznačeno 22. 11. 2003.

Kolaudační rozhodnutí bylo poprvé napadeno až návrhem na obnovu řízení Ing. J. J. (opomenutého účastníka) ze dne 10. 10. 2005. Při ústním jednání ve věci dospěl stavební úřad k závěru, že bude povolena obnova řízení a bude vydáno nové kolaudační rozhodnutí, jehož účastníky budou majitelé pozemků. Během tohoto jednání nebyla prokazatelně určena doba, kdy se navrhovatel dozvěděl o důvodech obnovy řízení. Jím udávaná doba nebyla podložena žádným dokladem. Stavební úřad vycházel též z dalších listinných podkladů. Zjistil, že Ing. J. byl právním předchůdcem stěžovatele dne 20. 6. 2005 doručen návrh smlouvy o zřízení věcného břemene. Z dokladu o jeho zaslání vyplývá, že k návrhu smlouvy bylo přiloženo i geometrické zaměření stavby. Ing. J. tak věděl o změně trasy uložení plynovodu od 20. 6. 2005. S ohledem na tuto skutečnost stavební úřad rozhodl, že navrhovatel nedodržel subjektivní lhůtu tří měsíců pro podání návrhu na obnovu řízení. Posouzením tohoto návrhu, skutečností zjištěných při ústním jednání a doložených dokladů dospěl stavební úřad k závěru, že v návrhu není uveden ani jeden z důvodů pro povolení (nařízení) obnovy řízení, a proto návrh svým rozhodnutím ze 16. 11. 2005 zamítl.

Podáním doručeným stavebnímu úřadu dne 28. 12. 2005 se Ing. J. proti kolaudačnímu rozhodnutí odvolal. Hned v úvodu konstatoval, že mu napadené

rozhodnutí stavebního úřadu nebylo doručeno, resp. nebylo s ním vůbec jednáno jako s účastníkem kolaudačního řízení. Přitom byl jako vlastník pozemků, na nichž je provedena stavba plynovodu, účastníkem stavebního řízení. Řádově 18 měsíců po vydání kolaudačního rozhodnutí se dozvěděl o tom, že došlo ke změně projektové dokumentace a stavba nebyla provedena dle původního zaměření. O této skutečnosti však nebyl stavebním úřadem nikdy vyrozuměn, zjistil to až ze své korespondence s právním předchůdcem stěžovatele. Dále jako odvolatel namítl chybné označení pozemků, na nichž je stavba fyzicky umístěna.

Žalovaný, který rozhodoval o tomto odvolání, na základě spisové dokumentace dospěl k závěru, že s Ing. J. mělo být v rámci kolaudačního řízení jednáno jako s účastníkem řízení. Došlo ke změně trasy plynovodu, která se mimo jiné dotkla i pozemku parc. č. 658/8 ve vlastnictví Ing. J. Změnou odsouhlasené trasy podle žalovaného mohou být dotčena vlastnická práva vlastníka pozemku. Tyto skutečnosti měl stavební úřad vzít v potaz při stanovení okruhu účastníků řízení dle § 78 stavebního zákona. Dále žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že s ohledem na zjištěnou absenci oznámení kolaudačního rozhodnutí je nutno takové rozhodnutí považovat za nedoručené. Proto provedl oznámení kolaudačního rozhodnutí odvolateli sám. Toto rozhodnutí do vydání rozhodnutí o odvolání nenabýlo právní moci, neboť rozhodnutí stavebního úřadu nebylo Ing. J. oznámeno z důvodu jeho opomenutí jako účastníka řízení. Na základě výzvy obdržel žalovaný od zástupce Ing. J. doplněné odvolání, které posoudil s ohledem na výše uvedené jako včasné. Za základní nedostatek označil žalovaný skutečnost, že v rámci kolaudačního řízení nebylo jednáno s účastníky řízení, kterým dle zákona toto postavení náleželo. Další závažný nedostatek spatřil ve výčtu pozemků, na kterých je stavba umístěna. Shledal jej zmatečným a neodpovídajícím skutečnému zaměření stavby dle geometrického plánu. Na základě výše uvedeného rozhodl žalovaný o zrušení odvoláním napadeného rozhodnutí a věc vrátil stavebnímu úřadu k dalšímu řízení.

Proti rozhodnutí žalovaného se stěžovatel bránil žalobou ve správním soudnictví. Uvedl v ní, že Ing. J. nepříslušelo právo podat odvolání proti výše uvedenému kolaudačnímu rozhodnutí, neboť nebyl účastníkem řízení. Žalovaný dle jeho názoru postupoval v rozporu se správním řádem, pokud zrušil kolaudační rozhodnutí na základě odvolání podaného neoprávněnou osobou. Krajský soud se s námitkami stěžovatele neztotožnil a jeho žalobu zamítl. S odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 2/99, krajský soud konstatoval, že souhlasí s názorem žalovaného, podle něhož změnou odsouhlasené trasy zcela nepochybně mohou být dotčena vlastnická práva vlastníka pozemku. Krajský soud nepřisvědčil ani názoru stěžovatele, že kolaudační rozhodnutí vydané stavebním úřadem nabylo právní moci, a to z toho důvodu, že odvolání Ing. J. bylo včasné a důvodné. Za nutnou podmínku, aby rozhodnutí mohlo nabýt právní moci, je totiž zásadně považováno řádné oznámení rozhodnutí všem účastníkům řízení. Jiná sdělení stěžovatele obsažená v jeho žalobě dle krajského soudu nepředstavovala skutečné žalobní body, a proto se jimi krajský soud blíže nezabýval.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Stěžovatel formálně opírá kasační stížnost o důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., tj. o nezákonnost rozhodnutí spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem

a o vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech. Obsahově námitky tomuto určení odpovídají. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Stěžejní spornou právní otázkou mezi stěžovatelem na jedné straně a žalovaným na straně druhé, je účastenství v kolaudačním řízení. Podle stěžovatele je zásadní otázka, zda vlastnické právo opomenutého účastníka mohlo být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno. Dle odpovědi na tuto otázku lze určit, zda opomenutý účastník byl účastníkem kolaudačního řízení se všemi právy, včetně práva podat proti rozhodnutí odvolání.

Nejvyšší správní soud se již právní otázkou postavení tzv. opomenutých účastníků správního řízení několikrát zabýval. V nedávné době přitom dospěl k závěru, že v jeho rozhodování o postavení opomenutých účastníků existuje rozpor. Po zjištění této skutečnosti byl způsobem předpokládaným zákonem (§ 17 s. ř. s.) aktivován rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 17. 2. 2009, č. j. 2 As 25/2007 - 118, dospěl k následujícím závěrům:

„I. Nájemcem bytu, vyloučeným z účastenství ve stavebním řízení ve smyslu § 59 odst. 4 stavebního zákona z roku 1976 (§ 109 odst. 2 stavebního zákona z roku 2006), není osoba, která má ke takovému bytu právo odpovídající věcnému břemenu (právo bydlení). Taková osoba má ke stavbě jiné právo ve smyslu § 59 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976 [srov. také výslovně § 109 odst. 1 písm. d) stavebního zákona z roku 2006], a je proto účastníkem stavebního řízení.

II. I rozhodnutí správního orgánu, které nebylo formálně řádně doručeno (oznámeno) účastníku řízení, může nabyt právní moci (§ 52 odst. 1 správního řádu z roku 1967, § 73 odst. 1 správního řádu z roku 2004), nastane-li fikce oznámení rozhodnutí.

III. Je-li účastník řízení, jehož práva, právem chráněné zájmy či povinnosti byly rozhodnutím dotčeny (§ 14 odst. 1 správního řádu z roku 1967), opomenut při oznámení rozhodnutí, nastane fikce oznámení rozhodnutí k okamžiku, k němuž je bezpečně a bez rozumných pochyb zjištěno, že opomenutý účastník seznal úplný obsah rozhodnutí co do jeho identifikačních znaků i věcného obsahu, zásadně tedy rovnocenně tomu, jako by mu bylo rozhodnutí řádně oznámeno. Opomenutí účastníka při oznámení rozhodnutí je v takovém případě procesní vadou zhojitelnou bez újmy na nastalé právní moci rozhodnutí jen za předpokladu, že fikce oznámení rozhodnutí nastala natolik včas, že opomenutý účastník mohl užít zákonných procesních prostředků na svou obranu ještě před tím, než správní orgán měl rozhodnutí za pravomocné.

IV. Nastala-li fikce oznámení rozhodnutí teprve poté, co podle mínění správního orgánu již rozhodnutí nabylo právní moci, počínají opomenutému účastníku teprve touto fikcí běžet lhůty pro podání řádných či mimořádných opravných prostředků. Pouhý fakt běhu času od vydání neoznámeného rozhodnutí nemá na nabytí právní moci vliv.“

Z citovaných právních vět vyplývá, že rozšířený senát Nejvyššího správního soudu se zabýval několika právními problémy. Především jako předběžnou otázku, od níž se odvinuly všechny další úvahy, posuzoval, zda se stěžovatel v dané věci stal nebo nestal účastníkem řízení o povolení stavby. Podle § 59 odst. 1 písm. b) stavebního zákona byly účastníky stavebního řízení také *osoby, které mají vlastnická nebo jiná práva k pozemkům a stavbám na nich, [...] a tato práva mohou být stavebním povolením přímo dotčena*. Ve věci řešené rozšířeným senátem byl stěžovatel osobou oprávněnou z věcného břemene. Dle rozšířeného senátu měl k nemovitostem „právě ono jiné právo“ ve smyslu § 59 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, které jeho účastenství v řízení stavebním založilo. [...] *Názor žalovaného, že stěžovatel účastníkem řízení o vydání stavebního povolení nebyl, proto neobstojí.*“ Ve zde projednávané věci se nejedná o posouzení účastenství ve stavebním řízení, ale v kolaudačním řízení. Závěry rozšířeného senátu jsou však podle názoru Nejvyššího správního soudu v plném rozsahu použitelné, neboť úprava účastenství v kolaudačním řízení je stavebnímu řízení velmi podobná. Podle ustanovení § 78 odst. 1 písm. d) stavebního zákona totiž *účastníkem kolaudačního řízení je vlastník pozemku, na kterém je kolaudovaná stavba umístěna, pokud jeho vlastnické právo může být kolaudačním rozhodnutím přímo dotčeno*. Stěžovatel přitom vlastnické právo Ing. J. k pozemku, přes který vede plynovod, nijak nezpochybňuje.

Výkladem pojmu „možnost přímého dotčení na vlastnickém právu“ se rozšířený senát blíže nezabýval (zejména proto, že tato námitka nebyla v jím rozhodované věci vznesena). Nejvyšší správní soud se však nemůže ztotožnit s námitkou stěžovatele, že tak neučinil ani žalovaný, ani krajský soud. Žalovaný ve svém rozhodnutí výslovně (na str. 2) konstatoval, že změnou odsouhlasené trasy zcela nepochybně mohou být dotčena vlastnická práva vlastníka pozemku. Krajský soud k tomu uvedl (na str. 7 kasační stížností napadeného rozsudku), že souhlasí s názorem žalovaného, že změnou odsouhlasené trasy plynovodu mohou být dotčena vlastnická práva vlastníka pozemku. S odkazem na již výše zmíněný plenární nálezy Ústavního soudu navíc připojil, že k dikci ustanovení § 78 odst. 1 písm. d) stavebního zákona je nutno přistupovat extenzivně. Vedle toho sám vyslovil, že i změnou posouzenou stavebním úřadem jako nepatrnou mohou být vlastnická práva vlastníka pozemku přímo dotčena vážně, a naopak.

Při zodpovězení nadnesené právní otázky lze vycházet z následující ústavněprávní judikatury. Podle nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 22. 3. 2000, sp. zn. Pl. ÚS 2/99, *„vyloučení vlastníka pozemků, na kterých je realizována cizí stavba, z kolaudačního řízení a v důsledku toho též z práva na soudní ochranu, považuje Ústavní soud za pochybení zákonodárce, které má ústavní rozměr“*. Podle nálezu Ústavního soudu ze dne 19. 6. 2000, sp. zn. IV. ÚS 131/2000, *„otázku, zda vlastník pozemku, na kterém je zhotovena stavba, může být ve svých subjektivních právech dotčen kolaudačním rozhodnutím, je třeba zodpovědět pozitivně“*. Z novějších rozhodnutí je možno odkázat např. na nálezy Ústavního soudu ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. III. ÚS 609/04, dle kterého *„jedine extenzivní výklad § 34 odst. 1 stavebního zákona č. 50/1976 Sb. je ústavně konformní; tomu nasvědčuje i samotným zákonodárcem předpokládaná pouhá možnost dotčení práv“*.

Výklad ustanovení § 78 odst. 1 stavebního zákona provedený žalovaným i krajským soudem je tak zcela v souladu s citovanou judikaturou Ústavního soudu. Stěžovatel v kasační stížnosti konstatuje, že podle tohoto výkladu by byl vlastník pozemku účastníkem kolaudačního řízení v podstatě vždy. Tak tomu však zásadně bude

a s ohledem na ochranu vlastnického práva a oprávněných zájmů osoby, které svědčí vlastnické právo, být musí. Nastává-li na pozemku vlastníka změna, jež musí být povolována, resp. odsouhlasena, ve stavebním či kolaudačním řízení správním orgánem, pak již z podstaty věci je v naprosté většině případů založeno přímé dotčení vlastnického práva majitele pozemku. Zcela však nelze vyloučit ani výjimečné situace, kdy tomu tak nebude, a proto ustanovení § 78 odst. 1 [a rovněž § 59 odst. 1 písm. b)] stavebního zákona obsahovalo podmínku přímého dotčení vlastnického práva. Vzhledem k této premise lze připustit, že v obvyklých případech, kdy je vlastnické právo majitele pozemku povolovanou změnou dotčeno, správní orgán tuto skutečnost pouze konstatuje, naopak, pokud shledá, že k dotčení vlastnického práva nedošlo, je nutno tento závěr přesvědčivě odůvodnit.

Pro úplnost je možno zmínit i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2009, č. j. 5 As 19/2008 - 117, v němž dospěl zdejší soud mimo jiné k závěru, že „účastníky stavebního řízení dle § 59 odst. 1 písm. b) stavebního zákona z roku 1976 byli mj. vlastníci pozemků, na nichž měla být povolovaná stavba realizována, a vlastníci sousedních pozemků, pokud mohlo být jejich vlastnické právo stavebním povolením přímo dotčeno, a to bez ohledu na skutečnost, zda stavební úřad o existenci těchto vlastnických práv věděl či mohl vědět. S odkazem na toto rozhodnutí je třeba drobně korigovat závěr žalovaného uvedený v jeho vyjádření ke kasační stížnosti, že účastenství Ing. J. stavební úřad předvídat měl a mohl. Účast osoby v řízení je totiž dána naplněním zákonných podmínek bez ohledu na to, zda správní orgán takový postup předvídal.

Za těchto okolností je nutno jako nedůvodnou zamítnout stěžejní stížní námitku stěžovatele, že se žalovaný ani krajský soud nezabývali otázkou dotčení vlastnického práva Ing. J. v kolaudačním řízení.

S otázkou účastenství úzce souvisí též posouzení podmínek řízení. Ty je nutno zkoumat především ve vztahu k nabytí právní moci rozhodnutí správních orgánů. Podle žalovaného správního orgánu v této věci nebylo bez pochybností prokázáno, že kolaudační rozhodnutí bylo Ing. J. oznámeno některým ze způsobů podle § 51, ve spojení s § 24 a § 26 správního řádu (zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů). O existenci tohoto rozhodnutí se Ing. J., ač opomenutý účastník, sice dozvěděl a podal proti němu odvolání, žalovaný mu však s ohledem na výše uvedené doručil ověřenou kopii rozhodnutí stavebního úřadu a současně jej vyzval, aby sdělil, zda na podaném odvolání setrvává, případně podal doplněné odvolání včetně odvolacích důvodů; nebo vzal podané odvolání zpět. Ing. J. na tuto výzvu a zaslané rozhodnutí reagoval podáním označeným jako doplnění odvolání, které žalovaný posoudil jako včasné podané odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí stavebního úřadu. Žalovaný následně na základě tohoto odvolání kolaudační rozhodnutí zrušil a věc vrátil stavebnímu úřadu k novému projednání. Rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 21. 7. 2006. Žaloba stěžovatele směřuje proti tomuto pravomocnému rozhodnutí žalovaného správního orgánu, přičemž v předchozím správním řízení bylo prvostupňové rozhodnutí na újmu jeho práv změněno k opravnému prostředku jiného. Taková žaloba je podle s. ř. s. přípustná, z tohoto pohledu tak byly splněny podmínky řízení před krajským soudem.

K námitce stěžovatele, že rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a Městského soudu v Praze, na která krajský soud ve svém rozsudku odkázal, jsou na danou věc neaplikovatelná, lze toliko konstatovat, že předchozí rozhodnutí byla překonána výše citovaným rozsudkem rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu. Krajský soud navíc nepoužil argumentaci v nich obsaženou, ale pouze jimi podpořil svou vlastní argumentaci. Přítomnost dílčího odkazu na rozhodnutí, které bylo následně překonáno rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, nemůže vést k vyslovení nezákonnosti celého rozsudku krajského soudu, pokud takové rozhodnutí neobsahovalo stěžejní argumentaci, na níž by byl závislý výrok rozsudku. O tento případ se v dané věci nejednalo, jak je uvedeno výše.

Některými stížními námitkami se Nejvyšší správní soud nemohl meritorně zabývat vůbec. Jedná se o námitky, které nebyly vzneseny v žalobě proti rozhodnutí žalovaného podané ke krajskému soudu, ač stěžovateli nic nebránilo v tom, aby je již dříve uplatnil. Takové námitky jsou podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřijatelné. V projednávané věci se jmenovitě jedná o výtky vůči rozhodnutí žalovaného. Podle stěžovatele z něj není jasné, v jakém rozsahu došlo ke změně trasy plynovodu, žalovaný dále přesně necituje výčet pozemků, které měly být uvedeny ve stavebním povolení, jelikož opomenul pozemek parc. č. 658/8, jehož vlastníkem je Ing. J. Tyto námitky nebyly uplatněny v řízení o žalobě před krajským soudem, proto se jimi z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud nezabýval. Pokud bylo úmyslem stěžovatele spojit citované výtky s hlavní stížní námitkou ohledně účastenství Ing. J. v kolaudačním řízení, Nejvyšší správní soud odkazuje na předchozí odstavce tohoto rozhodnutí, v nichž se tímto bodem podrobně zabýval.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu důvodné. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s § 110 odst. 1 věta poslední s. ř. s. zamítnuta.

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 s. ř. s. odst. 1, ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. dubna 2009

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu